

Ochrona abonenta w telekomunikacji – zawiadomienie o zmianie regulaminu.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 15 marca 2012 roku.
VI ACa 1274/11

1. Skargi abonentów skierowane do Prezesa UKE nie są wystarczającym materiałem dowodowym, pozwalającym na postawienie dostawcy usług zarzutu naruszenia obowiązku informacyjnego związanego z zamiarem wprowadzenia zmian w regulaminie świadczenia usług.
2. Założenie, że na dostawcy usług spoczywa ciężar udowodnienia wykonania obowiązku informacyjnego poprzez złożenie dowodów doręczenia informacji wszystkim abonentom, bez jakichkolwiek wyjątków, narusza art. 6 Kodeksu cywilnego. Wystarczające jest wykazanie przez dostawcę usług, iż dochował szczególnej staranności w wykonaniu obowiązku informacyjnego (zredagowanie informacji o zmianie regulaminu i dołączenie jej do wysyłanych faktur, bądź wysłanie w formie elektronicznej).
3. Obowiązek udowodnienia naruszenia prawa przez dostawcę usług, stanowiącego podstawę nałożenia na niego kary pieniężnej, spoczywa na Prezesie UKE. Nie jest uzasadniony pogląd, że to na dostawcy spoczywa ciężar udowodnienia braku naruszenia prawa.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie dotyczy dopuszczalności wydania decyzji przez Prezesa UKE na podstawie art. 210 ust. 1 i 2 w związku z art. 209 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm., zwanej dalej: Pt) w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lipca 2009 roku.

Przepis art. 59 ust. 2 Pt w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lipca 2009 roku nakładał na operatora publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązek informacyjny polegający na powiadomieniu abonenta o każdej zmianie w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego przed wprowadzeniem tych zmian w życie. Jednocześnie dostawca usług winien poinformować użytkowników końcowych o prawie wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji zmian, a także o tym, że w razie skorzystania z tego prawa dostawcy usług nie przysługuje roszczenie odszkodowawcze.

Podstawą decyzji Prezesa UKE z dnia 2 grudnia 2009 roku były 24 pisemne skargi abonentów powoda, zarzucające powodowi, iż nie wywiązał się z obowiązku informacyjnego, ponieważ nie wysłał informacji o zmianie regulaminu lub nie zrobił tego w ustawowym terminie. Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny, skargi były wnoszone do Prezesa UKE w związku z faktem zakwestionowania przez powoda bezkosztowego wypowiedzenia umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartych ze skarżącymi abonentami w ramach ofert promocyjnych. We wskazanych umowach abonent

zobowiązali się do ich nierozwiązywania przed upływem określonego czasu. Wbrew wyjaśnieniom złożonym przez powoda, Prezes UKE zakwalifikował powyższe skargi, jako potwierdzające naruszenie obowiązków informacyjnych wynikających z art. 59 ust. 2 Pt w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lipca 2009 roku.

W postępowaniu odwoławczym Sąd Apelacyjny słusznie ustalił, że wszystkie powyższe skargi zostały wniesione w związku z góry powziętym zamiarem abonentów do bezkosztowego wypowiedzenia łączących ich z powodem umów. Wobec zakwestionowania przez powoda skuteczności wypowiedzeń dokonanych w powyższym trybie, abonenci zwrócili się do Prezesa UKE ze skargami wyłącznie w celu uniknięcia kar z tytułu rozwiązania umów przed upływem okresu ich obowiązywania.

W konkluzji, wyrok Sądu Apelacyjnego jednoznacznie wskazuje, że skargi abonentów nie są wystarczającym materiałem dowodowym, pozwalającym na postawienie dostawcy usług zarzutu naruszenia obowiązku informacyjnego związanego z zamiarem wprowadzenia zmian w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych. Sąd Apelacyjny zwrócił także uwagę na naruszenie zasady prawnej wynikającej z art. 6 Kodeksu cywilnego (dalej: k.c.), w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego i sądowego w pierwszej instancji. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a zatem obowiązek udowodnienia naruszenia prawa przez powoda spoczywał wyłącznie na Prezesie UKE. Wbrew powyższemu organ administracyjny, w trakcie prowadzonego postępowania, nie przeprowadził jakichkolwiek innych dowodów, pozwalających na weryfikację prawdziwości twierdzeń skarżących abonentów. Ponadto, Sąd Apelacyjny zwrócił celnie uwagę, iż naruszeniem art. 6 k.c. było także zobowiązanie powoda do złożenia dowodów doręczenia informacji o zmianie regulaminu wszystkim abonentom, bez jakichkolwiek wyjątków. Wyrok Sądu Apelacyjnego przesądził, iż zredagowanie przez powoda informacji o zmianie regulaminu i dołączenie jej do wysyłanych faktur, bądź wysłanie w formie elektronicznej, było działaniem wystarczającym do stwierdzenia dochowania szczególnej staranności w wykonaniu obowiązku informacyjnego.

W oparciu o orzecznictwo Sądu Najwyższego, sąd odwoławczy podkreślił, że choć kary pieniężne nakładane przez organy regulacji rynku nie mają charakteru sankcji karnych, to zasady sądowej ich weryfikacji powinny odpowiadać wymaganiom analogicznym do tych, którym podlega sąd orzekający w sprawie karnej. Konsekwencją przyjętej tezy jest konieczność rozpoznania sprawy z odwołania od decyzji Prezesa UKE z uwzględnieniem standardów ochrony praw oskarżonego obowiązujących w postępowaniu karnym. Zgodnie z powyższym, Sąd Apelacyjny słusznie wykluczył pogląd, zgodnie z którym na dostawcy usług spoczywa ciężar udowodnienia swojej „niewinności”, a więc braku naruszenia prawa.

Wobec niedopuszczalności wydania w przedmiotowej sprawie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie art. 210 ust. 1 i 2 w związku z art. 209 ust. 1 pkt 4 Pt, Sąd Apelacyjny uwzględnił w całości apelację powoda.

Magdalena Jachimowicz–Rolnik

Doktorantka w Instytucie Nauk Prawnych PAN